

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 1.50. Kwartalnie Mk. 4.50.
Za odnosz. do domu jednoraz. 30 fen., dwuraz. 70 fen.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 1.80, kwartalnie Mk. 5.40.

Gen. numeru pojedynczego w Warszawie
i w Łodzi 10 fen.

Redakcja w Warszawie: Okólnik 5.

Administracja " Kredytowa 18 (Erywańska)

Redakcja i Administracja w Łodzi:

Piotrkowska 86.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskim:

Zwyczajne: 50 fen. za wiersz petytowy jednoszpaltowy na stronie sześć szpalt.

Drabna: 7 fen. za wiersz, najmniej 75 fen.

Badestans (po tekście): Mk. 1.25 za wiersz petytowy (str. 4 szp.)

Bekrengli: 75 fen. za wiersz petytowy (str. 4 szp.).

W dziale handlowym: Mk. 1.25 za wiersz petytowy (str. 4 szp.).

FILIE: Częstochowa: ul. Panny Maryi 26; Tomaszów: F. Gomuliński; Płock: Admin. „Kuryera Płock.”; Pabianice: Biuro dzien. A. Wadzyńskiego; oraz w Sosnowcu, Kallszu, Łowiczu, Łomży i Bedzinie.

Rewolucja rosyjska a Rada Stanu.

Wobec uznania niezależności polskiej przez rewolucyjny rząd rosyjski, Rada Stanu musiała zająć jakieś stanowisko wobec tego faktu i wypowiedzieć swe credo tak wobec polskiego społeczeństwa, jak wobec państw centralnych.

Jeżeli zważymy historię ostatnich chwil minionych, sytuację obecną i przyszły nasz kierunek polityczny, to przyznać możemy, że Rada Stanu stanęła przed trudnym zadaniem, tak co do treści, jako też i co do formy.

Orędzie Rady Stanu odpowiedziało w zupełności swemu zadaniu i możemy je śmiało postawić jako akt dyplomatyczny wysokiej wartości, budzący w społeczeństwie zaufanie do młodej dyplomacji polskiej i kierunku zdrowego i uczciwego, w którym Rząd nasz w przyszłości kierować będzie naszymi sprawami. Myśli wypowiedziane w orędziu odczuwa cały naród polski, a jeśli tę enuncjację uważa się więcej za formę, niż za rzecz realną, to dlatego, że opiera się ona na enuncjacji rządu rewolucyjnego, który jako taki jest zupełnie nieokreślony co do czasu trwania.

Trudno jest rewolucję wywołać. Jeszcze trudniej jest rozpocząć ją w czasie wojennym, ale zupełnie niemożliwą rzeczą jest rewolucję pokierować. O tem wszyscy wiemy, to też przyjmując chętnie oświadczenie rządu chwilowego, możemy do tego faktu tyle tylko wagi przykładać, o ile utrzymanie się tego rządu przy sterze spraw państwowych, upoważni nas do budowania planów, opartych właśnie na tym rządzie.

Wiadomości z Rosji nadchodzące, donoszą nam o akcyi partii robotniczej, która żąda natychmiastowego pokoju. Myśl pokoju dla wszystkich bardzo pożądana, może łatwo doprowadzić do steru przedstawicieli robotników. Czy wtedy, kiedy będziemy uważali sprawę pokoju za załatwioną, nie powstaną z ich grona, jakaś silna i ambitna jednostka, która nie licząc się z żądaniami tych co jej dotychczas za piedestał do wzniesienia się służyli, która dla celów osobistych wojnę przedłuży i zmieni kierunek polityki, tego dziś nie wiemy. Nie należy się takiego zwrotu spodziewać, ale trzeba się z tą ewentualnością liczyć.

Mimo obalenia tego wszystkiego, co z dawnym rządem związane było, wisi nad Rosją zawsze jeszcze zmora, w postaci tych tysięcy, którzy żyli z nieladu, ucisku i barbarzyństwa. Czy usunięci siłą pogodzili się z nowym położeniem, czy nie spróbują raz jeszcze zawładnąć kierownictwem interesów państwowych, przesądzać nie możemy. Dotychczas nie o tem nie słyhać. Ale milczenie czasem źle wróży i poprzedza udane zamachy stanu.

Z tym faktem możliwym, my, Polacy tak długo rachować się musimy, aż czas i zmienione okoliczności nie dadzą nam gwarancji, iż to co było, zniknęło bezpowrotnie.

Stanowisko uczciwości i wdzięczności, które Rada Stanu zajęła wobec państw centralnych, ułatwia naszą orientację polityczną w tym względzie. Mimo tego zwrócić należy uwagę na to, że w stosunku do Rosyi nie możemy jeszcze zajmować stanowiska, którebyśmy mieć chcieli, lecz musimy być gotowi zająć to stanowisko, do którego bieg wypadków nas zniewoli.

Ufamy, że Rząd nasz, który dzisiejszą sytuację zrozumiał i narodowi przedstawił poprowadzi nas na przyszłość z tą przezorną uczciwością, która jest w sprawach dyplomatycznych najpewniejszą i najkrótszą drogą do celu.

Przesilenie w Hiszpanii.

Przystąpienie Stanów Zjednoczonych do koalicji, oraz nacisk, wywierany przez Wilsona na republiki południowo-amerykańskie w duchu antyniemieckim odbiły się także echem w Hiszpanii i wywołały tam dość znaczne przesilenie gabinetowe. Prezydent ministrów Romanones, który dotychczas stał na straży neutralności Hiszpanii, objawił zamiar rozpoczęcia polityki aktywistycznej i to po stronie koalicji. — Co prawda, wysłana przez niego umyślnym posłańcem nota Hiszpanii do Niemiec, dopiero teraz po jego upadku ogłoszona, nie jest tak ostrą, jakby można było wnioskować z wiadomości, że fakt wysłania tej noty wywołał w kraju panikę i rozruchy. Hiszpania ubolewa nad zatapianiem swych okrętów przez niemieckie łodzie podwodne, powołuje się jednak na swoją dotychczasową przyjaźń dla Niemiec, na swoje żywotne interesy i nie prosi o nic więcej, jak tylko o dyskusję nad ulgami, jakiego Niemcy mogły przyznać Hiszpanii „w ramach konieczności wojennych”. Groźnem jednak widocznie było to, co się rozgrywało poza kulisami. — Punktem kulminacyjnym przesilenia było, gdy Romanones na radzie ministrów zaproponował zwolnienie parlamentu, aby mu przedstawić, że dotychczasowa polityka ścisłej neutralności nie daje rękojmi życia i mienia obywateli hiszpańskich, i że koniecznem jest natychmiastowe i ostateczne zbliżenie się do Francji i Anglii, nawet gdyby to miało podciągnąć za sobą zerwanie z Niemcami. Mniejszość gabinetu głosowała przeciw tej propozycji. Romanones wręczył królowi swoją dymisję wraz z memoriałem tej treści, że Hiszpania musi się przyłączyć do państw zachodnich, jeżeli ma wypełnić swoje historyczne posłannictwo objęcia steru moralnego nad republikami południowymi hiszpańskiego pochodzenia.

Król jednak widocznie nie uznał tych argumentów za naglące i przyjął dymisję, a ster gabinetu objął Garcia Prieto, który od razu złożył deklarację dalszej neutralności, dodając jednak, że ten program nie wyklucza ścisłego strzeżenia godności i interesów żywo-nych Hiszpanii. Atoli sama osoba Garcii Priety bynajmniej nie jest taka, żeby ją można pośadzić o sprzyjanie Niemcom. Był on dotychczas prezydentem senatu, przywódcą prawy w partii liberalnej, współpracownikiem Canalejas, w którego gabinecie wypracował w roku 1911 ugodę z Francją co do Maroka, za co otrzymał od króla godność markiza. Opuścił gabinet Canalejas, ponieważ domagał się, oprócz gospodarczego pogłębienia stosunku do Francji, także ścisłego zbliżenia politycznego do tego państwa, podczas gdy Canalejas odrzucił tę politykę. Przeto uchodzi też za frankofila i w wywiadzie z współpracownikiem „Petit Parisien” zaznaczył wyraźnie: nikt nie może po mnie oczekiwać, żebym się zaparł mojej przeszłości. Zmiana sternika gabinetu hiszpańskiego świadczyłaby więc tylko o tem, że Romanones na razie się zanadto zagłupował, poczynił koalicji ustępstwa, których król nie mógł aprobować. Przeto będzie dotychczasowej neutralności skrupulatniej pilnował.

Pewne światło na obecne przesilenie w Hiszpanii rzuca fakt, że właśnie w tych dniach wróciła do Hiszpanii hiszpańska misja wojskowa, która zwiedziła fronty niemieckie.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 4 maja:

Wschodni teren walk.

W Karpatach zaatakowały trzy bataliony rosyjskie bez najmniejszego powodzenia stanowisko nasze na północy od doliny Susita.

Zachodni teren walk:

Grupa wojsk
Ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na froncie pod Arras, pomiędzy Acheville a Queant załamał się nowy atak angielski poprowadzony w celu przełamania frontu przez 16 do 17 dywizyj na froncie o szerokości 30 kilometrów. Od świtu do późnej nocy powtarzane ciągłe ataki Anglików łamały się w kontratakach naszych przed naszymi liniami. Nieprzyjaciel wtargnął jedynie do Fresnoy. Pod Bullencourt pozostały w jego posiadaniu małe części naszych przednich rowów. Dzisiaj walka toczy się w dalszym ciągu. Zachowanie się naszych wojsk znowu było niezrównane. Prócz ciężkich i krwawych strat utracił nieprzyjaciel 1000 jeńców.

Utrzymywanie w pogotowiu silnej kawalerii angielskiej na południowym wschodzie od Arras wskazuje, jakie Anglicy pokładali nadzieje w tym ataku.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ. Urzędowo donoszą 4 maja:

Wschodni teren walk:

Front wojsk generała-pułkownika
arcyksięcia Józefa.

Wczoraj wieczorem przed stanowiskiem naszym na północy od doliny Susity złamano atak pułku rosyjskiego.

Na pozostałym froncie sytuacja bez zmian.

Włoski teren walk:

Na froncie toczą się zwykłe walki artylerii i miotaczy min.

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Na północy od linii Soissons — Reims trwa w całej pełni bitwa artylerii. Spotęgowała się ona do szczególnej gwałtowności pomiędzy Aisne a Brimont. Przepelnione tutaj rowy nieprzyjacielskie wzięte zostały pod niszczący ogień baterii naszych.

Francuzi ponownie ostrzeliwali Laon. U nas na zachodzie od Bray, jak również przy Winterbergu (na zachodzie od Craonne) załamały się, w ogniu naszej piechoty i artylerii, z ciężkimi stratami ataki francuskie.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka
Albrechta Württemberskiego.

Nie zasły żadne szczególniejsze wydarzenia.

Przy sprzyjającej pogodzie panowała na froncie zachodnim ożywiona działalność lotnicza. Lotnicy nasi obrzucili obficie bombami stanowiska baterii, urządzenia kolejowe, obozy i składy amunicyi pod Arras i na południu od Aisne. Nieprzyjaciel stracił 10 latawców.

Front macedoński:

Pomiędzy jeziorem Presba, a Cerną, po obydwóch stronach Wardaru i nad Strumą chwilami odżyła działalność artylerii.

Pierwszy General - Kwatermistrz
Ludendorff.

Pod Geex (?) nieprzyjaciel usiłował wykonać atak gazowy. Dzięki czujności wojsk naszych, oraz należytem środkom ochronnym atak nie powiódł się, przyczem nie ponieśliśmy strat żadnych.

Nasi dzielni lotnicy stracili 3 aparaty nieprzyjacielskie w walce powietrznej nad płaskowzgórzem Karstiu, oraz jeden w pobliżu Fliczu.

Południowo-wschodni teren walk
Nic nowego.

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Hoefler.

Feldmarszałek - porucznik.

Być może, iż jej relacje osłabiły nieco agitację angielskiego posła Hardinga i francuskiego Geoffraia w Hiszpanii. Nie można zapominać, że Hiszpania znajduje się wprawdzie daleko od państw centralnych, ale ma wiele sprzecznych interesów z koalicją. Anglii nie zapomniano Gibraltaru, Stanom Zjednoczonym przegranej z nimi wojny. To też Niemcy, rozpoczynając zaostrzoną wojnę podmorską, przynależą Hiszpanii szereg wyjątkowych ulg. Dla poparcia jej przemysłu owocowego, Niemcy zakupiły od Hiszpanii ogromne ilości owoców i wysłały tam już dawniej swoich przedsiębiorców, którzy w Walencji założyli fabrykę konserw owocowych. Eksport owocowy z Hiszpanii ma różne ułatwienia w formie gleńców niemieckich, tudzież nietamowanych dróg przewozu do portu w Celta, do Szwajcaryi, do

Maroka i t. d. hiszpańskim rybakom oddano na wybrzeżu północnym Hiszpanii znaczny wolny obszar. Zaproponowano rządowi hiszpańskiemu, że okręty hiszpańskie, stojące od paru miesięcy w Anglii na kotwicy, mogą i mają wyjechać nienagabywane przez łodzie podwodne i przebyć strefę zamkniętą, jeżeli wracają do Hiszpanii. Zaproponowano mu sprzedaż okrętów niemieckich, stojących w portach hiszpańskich, tudzież wytyczenie osobnej linii pasażerskiej do Anglii. Aby zaradzić brakowi węgla w Hiszpanii, ofiarowuje jej rząd niemiecki węgiel z Niemiec, magazynowany w portach neutralnych.

Zresztą Hiszpania nie tylko podczas wojny, ale i po niej, może odegrać większą rolę. Mylnem jest zapatywanie, że jest ona krajem działo- i torreadorów. Hiszpania ma znacz-

ny wywóz i przywóz, flota jej w ostatnich latach tak się zwiększyła, podczas wojny zarobki jej były wielkie. Jej bogactwa mineralne są znaczne, ale zaniedbane. Największe stocznie handlowe z Hiszpanią miały przed wojną Anglia, Francja i Rosja. Gdy po wojnie nastana gorączkowe zabiegi o surowiec, wtedy Hiszpania będzie miała także wiele do sprzedania. Dlatego obie strony starają się dla siebie pozyskać „duszę” tej neutralnej istoty, ale dlatego też ta neutralna Hiszpania nie chce naśladować przykładu swej małej sąsiadki, Portugalii.

Komunikat turecki.

Konstantynopol, 3 maja. — Główna kwatera donosi 2 maja:
 Front Iraku: Dnia 30 kwietnia Anglicy zaatakowali wysunięty przed stanowiskami naszymi na lewym brzegu Edhomu pułk piechoty. Po odparciu ataku tego w przygotowanych naszych stanowiskach obronnych, przeszliśmy ze swej strony do kontrataku na prawe skrzydło nieprzyjaciela. Podczas kontrataku tego powiodło się nam wziąć do niewoli 40 oficerów i 161 szeregowców. Prócz tego zdobyliśmy 2 karabiny Lewis'a.
 Rosyjski pułk kawalerii, wsparty przez dwie kompanie piechoty i nieco artylerii, usiłował przeprawić się przez północną Diałę. Zamiatary te udaremniło za pomocą naszego ognia.
 Front kaukaski: Na nasze lewe skrzydło skierował nieprzyjaciel bezskutecznie ogień. Poza tem na całym froncie panował spokój.
 Front Sinai: Jeden z latawców naszych zaatakował ogniem karabinów maszynowych uzbrojony okręt nieprzyjacielski i zmusił go do oddalenia się w kierunku południowo-zachodnim.
 Na pozostałych frontach nie zaszły żadne szczególne wydarzenia.

Komunikat bułgarski.

Sofia, 3 maja. — Główna kwatera donosi 2-go maja:
 Front macedoński: W luku Cerny, w okolicy Mogleny i na zachodzie od Wardaru ożywiony ogień artylerii. Na pozostałej części frontu słaba działalność artylerii.
 Dwa nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze, które usiłowały posunąć się naprzód ku lewemu skrzydłu na Cervnej Stenie, przepędzono za pomocą ognia.
 Front rumuński: Pod Tulcea i Issaca słaba wymiana ognia pomiędzy posterunkami.

Komunikaty rosyjskie.

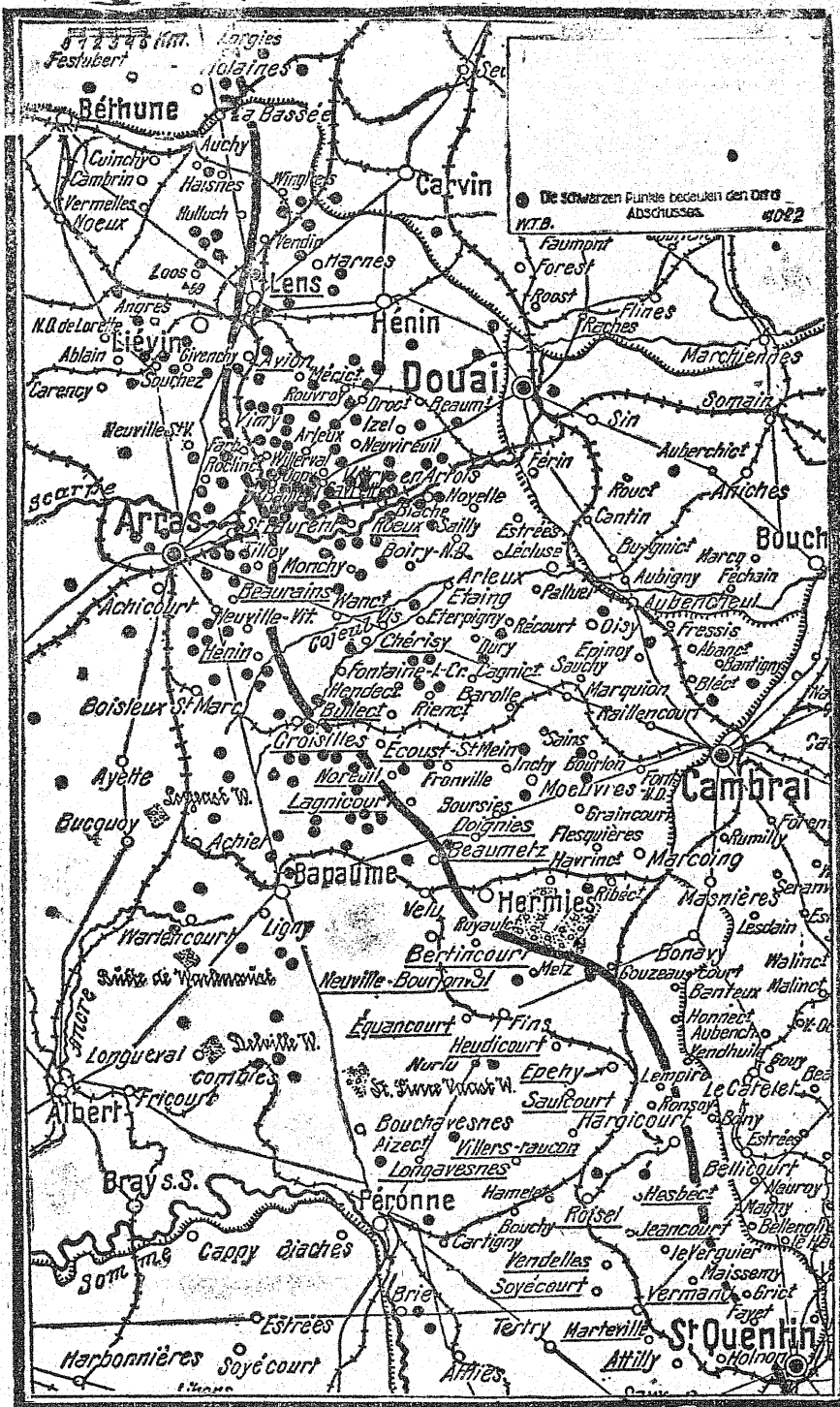
Petersburg, 2 maja. — Wielki sztab generalny donosi 1 maja:
 Front zachodni i rumuński: Ogień karabinowy i wywiady patroli.
 Front kaukaski: Na południowym-wschodzie od Van silny oddział uzbrojony Kurdów cofnął naszą straż tylną; kawaleria przywróciła poprzednią sytuację. Pomnożyły się wypadki ataków dokonywanych przez Kurdów i ludność miejscową.
 Petersburg, 3 maja. — Wielki sztab generalny donosi 2 maja:
 Front zachodni: W kierunku na Orgatyna i na południowym-wschodzie od Zemyszczewa ostrzeliwał nieprzyjaciel stanowiska nasze głównie przy pomocy artylerii ciężkiej.
 Na pozostałym froncie ogień karabinowy patroli i oddziałów wywiadowczych.
 Front rumuński: Ogień karabinowy i wywiady patroli.
 Front kaukaski: Na południowym-zachodzie od Giumuszkhanie wykonali Turcy wiele ataków. Odparto ich jednak. Również odparto ataki tureckie na północnym-zachodzie od Ognotu.
 Morze Czarne: Na morzu Czarnem jedna z naszych łodzi podwodnych zatopiła w okolicy Bosforu wielki żaglowiec o pojemności 1.000 ton, jak również parowiec typu holownika. Załogi żaglowca i parowca zbiegły na brzeg. Podczas ostrzeliwania parowca łódź podwodna również była ostrzeliwana przez baterię nadbrzeżną pociskami 3-calowymi. Trzema skutecznymi wystrzałami łódź podwodna zmusiła baterię do milczenia.
 Lotnictwo: Nieprzyjacielska eskadra lotnicza dokonała wycieczki nad Tecuei i rzuciła na miasto około 80 bomb.

Komunikaty francuskie.

Paryż, 3 maja. — Urzędowo donoszą dnia 2-go maja wieczorem:
 Artyleria po obu stronach zdradzała niezwykle ożywienie, szczególnie w okolicy na północny-zachód od Reims, i w Szampanii w odcinkach Meronvillers i Auberive.
 Przesiewające częstokroć dobrze przeprowadzone przynosiło w zysku Francuzom zdobycie terenu w lasach na zachód od Mont Cornillet. Poza tem wszędzie dzień minął spokojnie.
 Paryż, 3 maja. — Urzędowo donoszą dnia 2-go maja po południu:
 W okolicy Chemin des Dames ożywiona działalność artylerii po obu stronach, szczególnie na froncie Cernay, Hurbetise, Craonne. Niemcy ponawiali swe ataki na francuskie rowy strzeleckie, oraz drobne posterunki, odparto ich jednak ogniem naszych karabinów maszynowych, oraz miotaczami granatów ręcznych.
 W Szampanii walka artyleryjska wzmożła się w ciągu nocy w odcinku Mont Cornillet i Mont Haut.
 Ożywiona walka na granaty ręczne w lasach na zachód od Mont Cornillet, podczas których Francuzi ponownie posunęli się naprzód.
 Pod Les Frazes wargęły oddziały francuskie

w kilku punktach do stanowisk niemieckich. Po dokonaniu zniszczenia Francuzi powrócili na swe stanowiska, zabierając ze sobą dużo materiałow.
 W Lotaryngii działalność patroli pod Moncel i Emhermenil. Francuzi zabrali jeńców.
 Paryż, 4 maja. — Urzędowo donoszą 3 maja po poł.:
 Działalność artylerii i liczne starcia oddziałów wywiadowczych na całym terenie Chemin des Dames.
 W Szampanii odparliśmy natarcie nieprzyjacielskie w lesie na zachodzie od góry Cernette i na wzgórzach na wschodzie od Heehbergu. W tej ostatniej okolicy pokonaliśmy oddział nieprzyjacielski, który stawiał jeszcze opór.
 Na lewym brzegu Mezy jeden z oddziałów naszych wtargnął do rowów nieprzyjacielskich w lesie Avocourt.

Na prawym brzegu Mezy toczą się walki pomiędzy patrolami pod Damloup.
 Na wielu punktach trwa chwilami ogień armatni, szczególnie w odcinku St. Michel.
 Paryż, 4 maja. — Urzędowo donoszą 3 maja wieczorem:
 Dość ożywiona działalność artylerii w niektórych odcinkach frontu Aisne.
 W okolicy Bray jeden z naszych oddziałów wywiadowczych wziął podczas natarcia jeńców.
 W Szampanii walki artylerii. Akcji piechoty nie było. Poza tem dzień minął wszędzie spokojnie.
 W nocy z 29 na 30 kwietnia jedna z eskadr naszych obrzuciła bombami dworzec kolejowy i fabryki w Diedenhofen.

Czarne punkta oznaczają zestrzeżone przez Niemców latawce nieprzyjacielskie na froncie La Bassee-St.Guentin w czasie od 1 marca do 15 kwietnia 1917 r.

Komunikaty angielskie.

London, 4 maja. — Główna kwatera donosi 3 maja:
 W dniu dzisiejszym toczyły się gwałtowne walki. Nieprzyjaciel zgromadził silne rezerwy i prawie na całym froncie poprowadził powtórne kontrataki. Od ognia naszego poniosł on ciężkie straty. Wtargnęliśmy do odcinka linii Hindenburga na zachodzie od Quant i uczyniliśmy postępy w sąsiedztwie Cherity. Zajęliśmy Frenoy, oraz stanowiska ciągnące się na północ i na południe od tej miejscowości na froncie o szerokości 2 mil.
 Na północy od Oppy wtargnęliśmy do rowów nieprzyjacielskich i wzięliśmy nieco jeńców.

FRONT MACEDONSKI.

London, 3 maja. — Sztab armii salonickiej donosi 2 maja:
 Na naszym froncie nad Strumą artyleria nieprzyjacielska wykazywała wzmogoną działalność przeciw stanowiskom naszym pod Hovori i Herakii Diuma.
 Na naszym froncie nad Doiranem zestrzelono latawca nieprzyjacielskiego. Spadł on w naszych liniach, pogrążony w płomieniach.

London, 3 maja. — Sztab armii angielskiej operującej w Egipcie donosi 2 maja:
 W sąsiedztwie Gazy toczą się walki oddziałów wywiadowczych, przyczem nasza piechota i oddziały jazdy odniosły sukcesy.
 W ciągu ostrzeliwania przez artylerję rozprzyszczyliśmy oddziały robotników nieprzyjaciela, zniszczyliśmy, lub uszkodziliśmy dwa działa nieprzyjacielskie i posterunek obserwacyjny artylerii, wreszcie wysadziliśmy w powietrze skład amunicji.

Z MEZOPOTAMII.

London, 3 maja. — Sztab armii generała Maude donosi 2 maja:
 W poniedziałek generał Maude zaatakował 13-y korpus armii tureckiej, który oszańcował się silnie na obydwóch brzegach rzeki Szatt-el-Adheim. Nieprzyjaciela napadnięto i szybko zdobyto szturmem obydwie pierwsze linie wraz z uziemioną wsią. Wskutek silnego kontrataku znowu utraciliśmy te wieś, wkrótce jednak odzyskaliśmy ją ponownie. Nieprzyjaciela wyparto wstecz do gór Jubel Habrim. Wzięliśmy 359 jeńców, wśród nich dowódcę pułku.

Komunikat belgijski.

Le Havre, 3 maja. — Główna kwatera donosi 2 maja:
 Walki artylerii na froncie belgijskim przybrały w okolicy Dixmuiden charakter wzmocnionej działalności.

Komunikat rumuński.

Jassy, 2 maja. — Główna kwatera donosi 1-go maja:
 Sytuacja na całym froncie nie uległa zmianie. Artyleria rosyjska ponownie przeszkadzała w robotach nieprzyjaciela.
 W okolicy Fourei i Vodul Roscał nieprzyjaciel ostrzeliwał okolicę Clipocost.
 Nad Dunajem spokój.

Komunikat włoski.

Rzym, 3 maja. — Główna kwatera donosi 2-go maja:
 Wczoraj trwała szczególnie silna działalność artylerii na płaskowzgórzu Asiago i na Karscie. Usiłowania nieprzyjaciela wdrzeć się do naszych linii na stokach góry Sperone (dolina Ledro) i Vodilu (na północnym-zachodzie od Tolmeinu), jak również pod Zagorą (średkowa Isonzo) szybko odparto przez nasze wojska.
 Ożywiona, obustronna działalność lotnicza. Ostatniej nocy dwa latawce nasze ostrzeliwały dworzec kolejowy w Openie i powróciły bez uszkodzeń do swego punktu oparcia.
 Front w Albanii: Wczoraj dnia 30 kwietnia eskadra, składająca się z sześciu latawców nieprzyjacielskich rzuciła 10 bomb na okolicę Valony, nie wyrządzając szkód i nie zabijając, ani raniąc nikogo.

Generał Cadorna.

Sprawozdanie admiralicy austriackiej.

Wiedeń, 4 maja. (T. wł.). — Urzędowo donoszą 4 maja: Wczoraj 3 maja hydroplany nasze obrzuciły bombami domy w Co-

strat. Tego samego wieczoru hydroplany nasze ponowiły ataki na urządzenia wojskowe w Villa Vinceta i w Valonie z dobrym stwierdzonym skutkiem, który widać było na odległość przeszło 50 mil. Pomimo gwałtownego ognia ochronnego wszystkie samoloty powróciły bez szwanku.

Bomby, rzucone przez lotników nieprzyjacielskich na obszarze Tryestu, wyrządziły jedynie nieznaczne szkody.

Dowództwo floty.

Z komisji konstytucyjnej.

Berlin, 4 maja. (T. wł.). — Komisja Konstytucyjna parlamentu Rzeszy, złożona z 28 członków, odbyła dzisiaj przed południem pierwsze swe posiedzenie. Prócz członków jej stawili się również liczni posłowie w charakterze słuchaczy. Rząd Rzeszy był reprezentowany w osobach sekretarza stanu do spraw wewnętrznych d-ra Helffericha i podsekretarza stanu Wahnschaffe. Przewodniczył obradom pos. Scheidemann, demokracja socjalny. Wywiązały się dłuższe rozprawy na temat planu pracy komisji. Komisji konstytucyjnej przedłożono wspólne wnioski centrum, postępowego stronnictwa ludowego i liberałów narodowych. Jeden z nich domaga się szeregu zmian w konstytucji Rzeszy, a mianowicie:

- 1) Artykuł 17, punkt 2 ma głosić: „Rozkazy i rozporządzenia cesarskie będą wydawane w imieniu państwa i dla ważności swej winny być kontrsygnowane przez kanclerza Rzeszy lub jego zastępcę, którzy w ten sposób przyjmują odpowiedzialność względem parlamentu Rzeszy”.
- 2) Po artykule 26 ma być umieszczony następujący artykuł 26a: „Przez czas trwania wojny parlament Rzeszy uważany jest za zsiadający bez przerwy”.
- 3) Artykuł 53, punkt 1 będzie zredugowany, jak następuje: „Marynarka wojenna Rzeszy jest jednolitą i znajduje się pod dowództwem naczelnym cesarza. Organizacja jej i skład podlega cesarzowi, który za kontrsygnacją sekretarza stanu ministerium marynarki Rzeszy mianuje oficerów i urzędników marynarki”.
- Do punktu 3 ma być włączony dodatek następujący: „Sekretarz stanu ministerium marynarki Rzeszy jest odpowiedzialny wobec parlamentu Rzeszy za zarząd ministerium marynarki”.
- 4) Po artykule 66 ma być włączony następujący artykuł 66a: „Mianowanie oficerów i urzędników wojskowych kontyngensu odbywa się za kontrsygnacją ministra wojny kontyngensu, który, wyjąwszy ministra wojny kontyngensu bawarskiego, jest odpowiedzialny przed parlamentem Rzeszy za zarząd kontyngensem”.
- 5) Do artykułu 71 ma być włączony następujący ustęp 2: „Uchwały w sprawie żołdu i innych plac dla wojska i marynarki wojennej w czasie pokoju, jak i w czasie wojny zapadają na mocy przepisów prawnopństwowych”.

Drugi wniosek domaga się, by parlamentowi Rzeszy możliwie najspieszniej przedstawiono projekt prawa, na mocy którego trybunał państwowy regulowałby odpowiedzialność kanclerza Rzeszy za naruszenie jego obowiązków urzędowych.

Frakcja socjalno - demokratyczna przedstawiła swe wnioski komisji konstytucyjnej. Demokracji socjalni żądają: Wyborów proporcjonalnych i prawa wyborczego dla kobiet w obrębie Rzeszy, równego prawa wyborczego w poszczególnych państwach, skasowania postanowień karnych przeciwko wszelkiego rodzaju pracownikom za należenie do stowarzyszeń, dążących do uzyskania lepszych plac i warunków pracy; następnie zniesienia § 155 ustawy rzemieślniczej, wreszcie zniesienia § 17-go prawa o stowarzyszeniach.

Wniosek „Aszbank”
 Poznań, 4 maja. (T. wł.). — Na odbytem dzisiaj ogólnym zebraniu akcjonariuszy niemieckiego „Banku wschodniego dla handlu i przemysłu” postanowiono wypłacić 6% dywidendy. Na wniosek rady nadzorczej uchwalono jednogłośnie podwyższenie kapitału w 8 milionów na 35 milionów marek, przy czem narazie wpłaconych zostanie 25%.

Włady niemiecko-szwajcarskie.

Bern, 4 maja. (T. wł.). — Urzędowo komunikują: Pertraktacje niemiecko - szwajcarskie zostały ukończone. Powzięta umowa, która będzie przedstawiona obu rządów do ratyfikacji, przewiduje przedłużenie do 31-go lipca r. b. traktatu, zawartego we wrześniu 1916 r., którego termin upłynął z dniem 30-go kwietnia 1917 r. Wraz z tem należy się spodziewać m. in., iż w ciągu najbliższych miesięcy Szwajcaryja będzie zaopatrywana w węgiel i żelazo w dotychczasowym stosunku i na dotychczasowych podstawach. Poza tem dla głównych gałęzi przemysłu szwajcarskiego.

TEATR POLSKI
Łódź, Cegielniana 63.
5241-80

Gościnne występy
Kazimierza
KAMINSKIEGO.

W sobotę 4-5-go maja, niedzielę 6-go, poniedziałek 7-go, wtorek 8-go i środę 9-go maja (5 razy z rzędu) punktualnie o godz. 7 1/2 w.
Prokurator Hallers
sztuka w 4 akt. Lindan'a.

W niedzielę, dnia 6 Maja, o godz. 8 po południu:
W Łodzi podwodnej
Piosnki Tyrolskie
Operetka w 1 akcie.

Stosownie do rozporządzenia, Kasa Teatralna przyjmuje opłaty za bilety tylko w markach polskich lub niemieckich. Kasa przyjmuje drobną monetę ros. tylko do 15 k.

ODEON.

MIA MAY Biedna Ewa Marya

Tragedya księżniczki w 6-ciu częściach.

Passe-partout i bilety ulgowe nieważne. Początek o godz. 5, 7 i 9-ej. W Sobotę i niedzielę początek o godz. 3-ej.

Biuro ogł., "Kuryer", Piotrk. 60.

POLSKIE TOW. WZAJEMNEGO UBEZPIECZENIA OD OGNIA "SNOP" założone w 1903 r.

Przyjmuje ubezpieczenia od ognia: Fabryk, zakładów przemysłowych, towarów w składach, sklepach, magazynach, kooperatywach, ruchomości domowych, nieruchomości miejskich i wiejskich, ruchomości rolnych, krescencyj i t. p. Wszystkie zyski Towarzystwa dzielą się po niedziy ubezpieczonymi. Za rok ubiegły (od 1 lipca 1915 r. do 30 czerwca 1916 r.) Towarzystwo "SNOP" zwraca ubezpieczonym 30 proc. opłaconej składki ubezpieczeniowej.

REPREZENTACJA w ŁODZI

Antoni HEPPEM, ul. Sienkiewicza Nr. 31.

Zarząd Stow. Wzaj. Pom. Prac. Handl. m. Łodzi (Spacerowa 21) podaje do wiadomości panów członków, że w niedzielę, dnia 6 maja r. b., odbędzie się Dalszy ciąg nadzwyczajnego zebrania członków.
PORZĄDEK DZIENNY:
1) Wybór komisji do opracowania nowej ustawy;
2) Wybór komisji do opracowania regulaminu do prowadzenia ogólnych zebrań.
Uwaga: Zebranie będzie prawomocne bez względu na liczbę uczestniczących członków.

Helenów
W niedzielę, dnia 6 maja 1917 r.
Kancelaria udziela informacji od godz. 5-7 o.p.

Otwarcie sezonu letniego.

Nasiona wszelkie w czystych odmianach tylko jeszcze w składach 5235-7
L. Jasińskiego w Łodzi Andrzeja 10 i w Łęczycy.

Kursy Języków R. BERMANÓWNY
Wólczańska 23 (2-gie piętro). 5016-6
W środę dn. 25-go b. m. o 6-ej pp. rozpocznie się cykl wykładów o Staffie.
Prelegent p. J. N. MILLER. Zapisy na cykl lub na pojedyncze wykłady przyjmie kancelarja codz. od 5-7.

Koncert ŁÓDZKIEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ pod dyrektwą BRONISŁAWA SZULCA.
Solisci: skrzypce M. Lewak, wiolonczela Nudelmann z Warszawy.
Wejście dla dorosłych 75 fen., dla wojskowych niższych stopni, uczni i dzieci 40 fen.
Uwaga. Podział tygodniowy koncertów: Poniedziałki: Wieczory muzyki lżejszej. Wtorki: Wieczory oper i so istów. Środy: Koncerty symfoniczne. Czwartki: Wieczory walców i operetek. Piątki: Wieczory kompozytorskie. Soboty: niedziele i święta: Koncerty popularne. W niedziele i święta koncerty poranne od godz. 8 do 11-ej. W razie nieporody koncerty odbywać się będą w wielkiej sali Helenowa. Abonamenty są do nabycia przy kasie Helenowa.

Zdolni strycharze! mogą się zaraz zgłosić do cegielni A. Schejder w Radzie Engaj pod Aleksandrowem. 5249-3

Ogłoszenie!
Miejscowy zarząd w Mławie poszukuje kilku zawodowo-przygotowanych polaków urzędników kancelaryjnych, milicyantów, 1 budowniczego i 2 tłumaczy.
Odpowiedni kandydaci winni nadesłać swój dokładny życiorys, świadectwa i żadaną pensję.
Mława, d. 24 kwietnia 1917 r.
1-szy Burmistrz: Dr. Lempe

7-io klasowa Szkoła Handlowa Żeńska J. L. ABA Łódź, Zielona Nr. 8.
Kancelarya Szkoły zawiadamia osoby zainteresowane, iż egzaminy dla nowowstępujących odbędą się 21 - 25 Maja.
Kancelarja udziela informacji od godz. 5-7 o.p.

Łódzka Kasa Pożyczek i Oszczędności.
W dniu 6 maja 1917 r. o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu własnym (Staro-Zarzewska 49)
Ogólne Zebranie członków.
W razie nieprzybycia wymaganej przez Ustawę ilości osób, zebranie odbędzie się w tymże dniu o godz. 5 po poł. 5219-1

TANIO RESZTKI na bluzki i kostiumy modnego materiału; czarny i biały w kratki, oraz inne materiały dostać można ul. Zielona 42, m. 10, front 3 piętro. 4982-10

Biuro Dzienników F. Gomulńskiego w Tomaszowie, filja „Godziny Polski“, załatwia wszelkie zlecenia na „GODZINĘ POLSKĄ“ w całej okupacyi austriackiej.
Ogłoszenia i nekrologi przyjmuje się po cenie redakcyjnej.

Woodrow WILSON: PAŃSTWO
I. Ustrój państwowy Niemiec i Prus 30 kop.
II. Ustrój państwowy Anglii
III i następane w druku.
Skład główny w księarni P. HUBSCHA, Warszawa

Komisya Szacunkowa Przemysłowa Główna (Andrzeja Nr. 2) i Komisya Szacunkowa miejska (Piotrkowska Nr. 91), podaje do wiadomości publicznej, że deklaracje, dotyczące strat, poniesionych po dzień 31 grudnia 1916 r., przyjmować będą tylko do 10 maja r. b.
Po tym terminie przyjmowane będą jedynie deklaracje, dotyczące strat, poniesionych po 1 stycznia 1917 roku. 4923-1

Ogłoszenia drobne.
Nauka i wychowanie.
Problanka rutynowana posiadająca patent poszukuje konocyi tylko na wyjazd. Warunki przystępne. Oferty pod „H. P.“ w administr. „G. P.“ w Łodzi. 5184-3
Posady i prace.
Mamka ze świeżym pokarmem poszukuje miejsca. Wiadomość Łódź, Południowa 17 u stróża. 5200-2
Poszukiwana paryżanka do lekcji. Oferty w „Godzynie“ pod „Lekcja“. 5215-3

Potrzebni podręczni do zakładu kawieckiego. Łódź, Główna 16. Lisz. 5115-3
Potrzebna rutynowana inteligentna panna dosamodzielnego prowadzenia sklepu branży spożywczej w Łodzi. Oferty sub „Opowiedzialna“ przyjmuje administracya „Godziny Polskiej“, Łódź, Piotrkowska 86. 5247-2
Zdolna krawcowa, panna, przyjmie posadę na wsi. Może być kierowniczką szwalni. Wymagania skromne. Oferty w administracyi „Godziny“ w Łodzi pod „Zdolna“.

Doskonałe spodnie z „Amerykańskiej skóry“, które można nosić 5 lat. Resztki: korthy, cągi, płótna na męskie ubrania tania. Piotrkowska 145. m. 34. 5214-3
Drzewo opałowe: suche - sosnowe, brzożowe, dębowe po niskiej cenie. Cegielniana 75. 5225-3
Do sprzedania prawie nowy garnitur marynarkowy na wysokiego mężczyznę oraz sakpalto czarne. Juliusza 17. m. 12. 5241-3
Maszynny do pisania różnych systemów poleca w wyprzedzający najtaniej Adolf Goldberg, Łódź, Rozwadowska 6. 4956-4
Nasiona warzywne, kwiatowe. Kwaciarnia Kofalczkowskiego, Piotrkowska 84. 5153-6

X. Meble: stołowy, sypialnia, dębowe, kuchenne urządzenie sprzedam po cenie kosztu. Łódź, Oria 23, stolarnia. 5096-15
Meble nowe, salon machonowy, fotele klubowe, otomane, kozetki, łóżeczko lakierowane wyprzedają. Dzielna 11-23. 5231-3
Łowca mało używany sprzedam ul. Rzgowska 2, m. 16. 5231-2
Sprzedają buraków Ekdendorwskich na pudy i na funty. Piotrkowska 155. 5238-7

Pokój umeblowany z oświetleniem. Nawrot 23, m. 13, 2 piętro, front. 5234-2
Pokoje słoneczny ładnie umeblowane do wynajęcia od 1-20. Obejrzeć można od 2-7. Dzielna 9, m. 8. 5233-3
Domostawia rozmaite.
Akuszorka Drzymała przyjmująca. Łódź, Piotrkowska 228, m. 25. 4980-25
Psychel Dlaczego istu nie od bierasz? Er. 4234-3
Cztery letni do wynajęcia w Kąkuli. Wiadomość: Łódź, Hotel „Savoy“ u portjera. 5229-2
Zaginął pies biały, szcior. Od dać za wynagrodzeniem Piotrkowska 104, u portjera. 5233-3

Zagubione dokumenty.
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię George'a Rotlewi.
Zaginęła legitymacja chlebowa na 3 osoby, wydana na nazwisko Henryka Kustowa.
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Łukasz Hugo Kowalski 5245-1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Ryki Frenkiel. 5252-1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Antoniego wczarka. 5254-1
Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Franciszki M. chalskiej. 5233-1

Sprzedaj i kupno.
Brylant 21, karata ładnej wody sprzedam. Bienkowskiego, Piotrkowska 41. 5221-3